

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи  
(найменування кафедри)

Допущено до захисту  
Завідувач кафедри  
д.е.н., доцент Жердецька Л.В.

\_\_\_\_\_ (підпис)  
“    ”    20    р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**  
**на здобуття освітнього ступеня бакалавра**  
зі спеціальності: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»  
(шифр та найменування спеціальності)  
за освітньою програмою : «Банківська справа»  
(назва освітньої програми)

на тему: « **Кредитування клієнтів банками: сучасний стан та перспективи розвитку** »

**Виконавець:**

студентка 41 групи факультету ФБС

Саєнко Марія Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

- /підпис/

**Науковий керівник:**

к.е.н., старший викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Радова Наталія Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

- /підпис/

**Одеса 2020**

## АНОТАЦІЯ

**Саєнко М. О. «Кредитування клієнтів банками: сучасний стан та перспективи розвитку».**

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності

6.030508 «Фінанси та кредит»

*(шифр та назва спеціальності)*

за освітньою програмою «Банківська справа»

*(назва освітньої програми)*

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

У роботі розглянуто та досліджено стан банківського кредитування в сучасних умовах національної економіки України. Проаналізовано зміни у структурі кредитних вкладень. Проведено аналіз основних причин виникнення банківських кредитів у портфелях банку, причин підвищення процентних ставок за кредитами. Розглянуто актуальні натепер проблеми, які впливають на розвиток банківського кредитування, і запропоновано можливі шляхи вирішення розглянутих проблем. Визначено основні напрями вдосконалення кредитної діяльності вітчизняних банків.

**Ключові слова:** банківський кредит, відсоткова ставка, банківське кредитування, динаміка, резиденти, дослідження.

## ANNOTATION

**Sajenko M. O. " Clients bank lending: current state and prospects of development»**

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty

6.030508 «Finance and credit »

*(code and name of the specialty)*

for the educational program «Banking»

*(title of the educational program)*

Odessa National Economics University. – Odessa, 2020.

The article examines and studies the state of bank lending in the current conditions of the national economy of Ukraine. Changes in the structure of credit investments are analyzed. The analysis of the main reasons for the emergence of bank loans in the bank's portfolios, the reasons for the increase in interest rates on loans. The current problems that affect the development of bank lending are considered and possible ways of solving the problems under consideration are suggested. The main directions of improving the credit activity of domestic banks.

**Keywords:** bank credit, interest rate, bank lending, dynamics, residents, research.

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУЧАСНОГО БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ КЛІЄНТІВ .....	5
1.1. Сутність і принципи банківського кредитування.....	5
1.2. Класифікація банківського кредиту.....	10
1.3. Нормативно-правове забезпечення щодо регулювання діяльності банку на ринку кредитування клієнтів.....	16
Висновки до першого розділу .....	23
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН КРЕДИТУВАННЯ КЛІЄНТІВ БАНКАМИ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ ПАТ «БАНК ВОСТОК» .....	25
2.1. Аналіз стану банківського кредитування в Україні.....	25
2.2. Аналіз складу, структури та динаміки кредитного портфелю банку ПАТ «БАНК ВОСТОК».....	34
2.3. Оцінка якості кредитного портфелю ПАТ «БАНК ВОСТОК».....	53
Висновки до другого розділу .....	59
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРЕДИТУВАННЯ КЛІЄНТІВ БАНКАМИ УКРАЇНИ.....	61
3.1. Проблеми банківського кредитування клієнтів та розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності банківського кредитування.....	61

3.2. Зарубіжний досвід в кредитуванні фізичних осіб.....	73
Висновки до третього розділу .....	80
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	84
ДОДАТКИ.....	95

## ВСТУП

Найважливішою ринковою категорією економіки, яка відображає економічну дійсність спільноти є кредит. Завдяки кредиту між учасниками кредитних операцій формується взаємовідносини.

Кредит в економіці країни необхідний, передусім, як гнучкий механізм міжгалузевого циркулювання ресурсів та урівноважування норми прибутку.

Завдяки кредиту з'являється змога подолати лімітованість індивідуального капіталу. Одночасно кредит підтримує кругообіг виробничих фондів підприємств, обслуговування процесу сбуту товарів, які позитивно впливають на розвиток економіки України.

У ринковій економіці банківський кредит являється основною формою кредиту. Банківське кредитування - важливий інструмент сдатний стимулювати національне виробництво, без якого не можуть вдало працювати товаровиробники.

Зупинимося на *актуальності роботи*. Банківське кредитування клієнтів, найбільш результативна та прибуткова частина діяльності кредитно-фінансових установ, з огляду на те, його актуальність помножується для банків та їх клієнтів. Бо, по-перше, для вирішення поточних та довгострокових потреб у клієнтів з'являється можливість стрімко та по-простому отримати потрібні їм ресурси. По-друге, банки завдяки цьому трансформують свої непостійно свободні пасиви в активи, які можуть принести прибуток.

*Метою* випускної роботи є посилення та поліпшення теоретичних та методичних основ кредитування клієнтів банками та запропонувати практичні рекомендації його піднесення (розвиток) в сучасних умовах.

Для досягнення поставленої мети в дипломі вирішувалися такі *завдання*:

- узагальнити сутність і принципи банківського кредитування клієнтів;
- дослідити класифікацію банківського кредитування клієнтів;
- проаналізувати стан кредитування клієнтів в Україні;
- розглянути та проаналізувати формування кредитних ресурсів ПАТ «БАНК

ВОСТОК»;

- розглянути та проаналізувати кредитний портфель банку;
- охарактеризувати якість кредитного портфелю ПАТ «БАНК ВОСТОК»;
- виявити недоліки банківського кредитування клієнтів в Україні;
- запропонувати практичні рекомендації піднесення (розвитку) кредитування клієнтів в сучасних умовах;
- дослідити світовий досвід банківського кредитування клієнтів банків.

*Об'єкт дослідження* – діяльність банків стосовно кредитування клієнтів в Україні в сучасних умовах.

*Предмет дослідження* є кредитування клієнтів банком на прикладі ПАТ «БАНК ВОСТОК».

*Методи дослідження.* Базою дипломного дослідження стали загальноновизнані наукові положення фундаментальної, загальнонаукової теорії пізнання вивчаємих обставин і процесів. Зокрема вивчення процесів кредитування клієнтів комерційними банками України здійснено за допомогою діалектичного, історичного і системного методів. У процесі вивчення досвіду кредитування клієнтів іноземними банками використано табличний і графічний методи. У дослідженні сутності кредитування клієнтів банками використовувалися методи порівняння, аналізу та синтезу.

*Інформаційною базою дослідження* є: законодавчі і нормативно-правові акти, стосовно кредитування клієнтів банками України, опубліковані данні Національного банку України, офіційна звітність банків України, статистичні матеріали Міжнародного валютного фонду, данні АФУ (Асоціація Фінансистів України), данні Інституту економіки та прогнозування НАНУ.

## ВИСНОВКИ

Кредитування — це кредитний процес, що включає сукупність механізмів реалізації кредитних відносин. Усі питання щодо кредитування вирішуються безпосередньо між двома сторонами: кредитором і позичальником. Останнім часом проблеми банківського кредитування дедалі більше впливають на розвиток економіки.

У випускній роботі здійснено узагальнення та запропоновано нове вирішення актуальної наукової задачі з удосконалення теоретико-методичних положень і розробки практичних рекомендацій щодо перспектив розвитку кредитування клієнтів в Україні. За результатами дослідження сформульовано ряд висновків теоретичного, методичного та науково-практичного змісту, які вирішують основні завдання випускної роботи відповідно до поставленої мети:

1. Вивчення змісту категорії «клієнтський кредит» - дало змогу запропонувати його визначення як форми відносин, при якій передача грошових коштів позичальнику від кредитора відбувається на умовах поверненості, платності, строковості та направленості на задоволення суспільних потреб.

2. Запропоновано класифікацію кредитів за ціллю використання, суб'єктами кредитування, строками, за забезпеченням, за способом надання, методом погашення та за умовами надання.

3. У нинішніх умовах господарювання українські комерційні банки вимушені працювати в надзвичайних обставинах. Вони опинилися в центрі багатьох суперечливих кризових і важко прогнозованих процесах, що відбуваються в економіці, політиці і соціальній сфері. Початковим моментом в оцінці можливостей потенційного клієнта, охочого одержати кредит, є визначення банком можливості позичальника повернути основну суму кредиту в обумовлений час і сплатити відсотки за користування ним. Один з основних способів уникнення неповернення позики є ретельний і кваліфікований відбір

потенційних позичальників. Головним засобом такого відбору є економічний аналіз діяльності клієнта з позиції його кредитоспроможності.

4. В умовах значних ризиків стабільності економічної ситуації в Україні внаслідок тривалого збройного конфлікту на Сході країни загострюються проблеми забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері, зокрема у сфері банківського кредитування господарюючих суб'єктів.

5. Як свідчать дослідження, значного розвитку набуває кредитування нефінансових корпорацій – суб'єктів підприємництва, що займаються виробничою діяльністю, реалізацією товарів і наданням послуг (так звані суб'єкти реального сектору економіки).

6. Обираючи між ризиковим кредитуванням корпоративних позичальників та значно безпечнішим кредитуванням дефіциту державного бюджету (ОВДП) чи короткостроковим кредитуванням НБУ (деPOSITNІ сертифікати) на тлі проблемності значної частини корпоративних позичальників банки обирають більш комфортний для себе шлях кредитування держави. У зв'язку з цим, заходи держави щодо активізації корпоративного кредитування мають включати заходи зі зменшення дефіциту державного бюджету, що покривається ОВДП.

7. Також можна зазначити, що вітчизняній банківській системі необхідне реформування, яке буде спрямоване на підвищення доступності кредитів, зниження їх вартості, доступні кредитні ставки. Також необхідно оновити нормативно-правову базу щодо банківського кредитування та розглянути іноземний досвід, використати певні іноземні процедури в Україні. Як висновок, банківська система та фінансовий сектор в Україні потребують реформ. Для оздоровлення фінансового сектору, підвищення темпів економічного зростання в Україні необхідно створити ефективний механізм удосконалення політики кредитування банками. Дуже корисним для роботи банків може бути створення загальної системи інформації щодо клієнтської бази, якою міг би користуватися будь-який банк. Слід також зауважити: для забезпечення успішної діяльності банку необхідні політичні і інституційні



реформи, які б зменшували негативний вплив зовнішніх факторів на кредитну діяльність банків.

8. Потрібно створити механізм довіри клієнтів банкові і навпаки. Фізичні особи, маючи розрив між їхніми можливостями і бажанням купити, з радістю беруть кредит в банках і особливо на довгі терміни. Банки, хоча і з радістю отримують проценти за надані кредити, все ж ризикують. Отож, схема надання кредитів потребує вдосконалення.

9. Потрібно створити механізм структурного рефінансування, запровадження нових інструментів стимулювання банківського кредитування підприємств реального сектору економіки (зокрема, підприємств середнього та малого бізнесу, експортоорієнтованих, імпортозамінюючих та високотехнологічних).

10. Одним з можливих варіантів активізації кредитування може бути створення механізму рефінансування надійних системних банків з метою подальшого спрямування цих коштів підприємствам реального сектору економіки.

11. Ключовим принципом реалізації механізму структурного рефінансування має стати залежність обсягів та вартості кредитів, наданих НБУ комерційним банкам, від обсягів та якості кредитів, що надаються банками підприємствам реального сектору економіки. Крім того, необхідне розроблення на рівні НБУ переліку індикаторів ефективності та контролю за реалізацією цього механізму;

12. Удосконалення роботи з кредитування клієнтів повинно здійснюватися за різними напрямками, зокрема, такими як: модернізація скорингових моделей при аналізі конкурентоспроможності фізичних та юридичних осіб, вдосконалення аналізу та контролю ризиків банку, вдосконалення методики формування страхового резерву при роботі з проблемними кредитами, розмежування функцій в кредитному процесі та вдосконалення методології обліку кредитних операцій.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1) Рябініна Л.М. Гроші та кредит: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 602 с.
- 2) Боровська М.А., Налесна Я.А. Банківські послуги підприємствам: навчально-методичний посібник. – Таганрог: ТРТУ, 2006. – 169 с.
- 3) Бондарь О.П. Кредитування населення на споживчі потреби: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08. «Гроші, фінанси, кредит» / О.П. Бондарь. - Київ, 2007 – 19 с.
- 4) Стельмах В.С. Енциклопедія банківської справи України / В.С. Стельмах – К.: Молодь, Ін Юре, 2001. - 680 с.
- 5) Поляк Н.П. Банківське кредитування: сучасний стан та проблеми сьогодення // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. – 2014. - №2 (74). – 278 с.
- 6) Український банківський портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу:  
[http://banker.ua/bank\\_news/banks/2016/01/27/1180475823/jacenjuk-prizval-bankirov-produmat-programmu-kreditovaniya-biznesa/](http://banker.ua/bank_news/banks/2016/01/27/1180475823/jacenjuk-prizval-bankirov-produmat-programmu-kreditovaniya-biznesa/).
- 7) Дубчак О. Актуальні проблеми підвищення ефективності споживчого кредитування / О. Дубчак // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2011. - №4. – 162 с.
- 8) Zvieriakov, M. & Zavadska, D. (2018). Model of intensive innovative development: world experience of implementation and trends of formation in Ukraine. *Economy and Management. Naukovyi Visnyk NHU*, No. 5, pp. 155-166.
- 9) Міщенко В., Шаповал О. Сучасна практика споживчого кредитування в Україні // Вісник Національного банку України. – 2013. - №11 (213). – 72 с.
- 10) Котовська Р.Р., Павлишин О.П., Хміль Л.М. Банківські операції: навчальний посібник. – К.: УБС НБУ: Знання. – 2010. – 390 с.
- 11) Галанов В. А.. Основи банківської справи: підручник. - М.: ФОРУМ ИНФА М. - 288 с.
- 12) Тиркало Р.І. Банківська справа: навчальний посібник. – Тернопіль:

Карт-бланш, 2001. – 314 с.

13) Класифікація кредитів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://na.dn.ua/klasifikaciya-kredytiv.html>.

14) Александрова М. М., Маслова С. О. Гроші, фінанси, кредит. — К.: ЦУЛ, 2002. – 336 с.

15) Револьверний кредит [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art\\_id=123587](http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123587).

16) Вовчак О.Д., Руцишин Н.М. Кредит і банківська справа: підручник — К., 2008. — 564 с.

17) Зверяков М., Коваленко В., Сергеева О. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 520 с.

18) Гриньков Д. Опасные сети // Бізнес. – 2007. - № 31. – 89 с.

19) «Весняний авітаміноз» в українських банків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukr.media/politics/229862/>.

20) Частка простроченої заборгованості досягла 20% кредитного портфеля банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://ua.112.ua/ekonomika/chastka-prostrochenoi-zaborhovanosti-dosiahla-20-kredytneho-portfelja-bankiv-ukrainy-271310.html>.

21) Число активних "кредиток" продовжить зростати [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[http://ua.prostobank.ua/kreditni\\_kartki/novini/chislo\\_aktivnih\\_kreditok\\_prodo\\_vzhit\\_zrostati\\_naprikintsi\\_2013\\_pochatku\\_2014\\_roku\\_eksperti](http://ua.prostobank.ua/kreditni_kartki/novini/chislo_aktivnih_kreditok_prodo_vzhit_zrostati_naprikintsi_2013_pochatku_2014_roku_eksperti).

22) Стельмах В., Епіфанов А., Гребеник Н. Грошово-кредитна політика в Україні / В.І. Міщенко– К.: Знання, 2003. – 421 с.

23) Загальні показники розвитку ринку платіжних карток в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat\\_id=79219](http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=79219).

24) Банки поновили карткове кредитування [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[http://ua.prostobank.ua/kreditni\\_kartki/statti/banki\\_ponovili\\_kartkove\\_kredituvannya\\_kilkist\\_kreditok\\_na\\_rukah\\_u\\_naselennya\\_zbilshilasya\\_vpershe\\_z\\_pochatku\\_krizi](http://ua.prostobank.ua/kreditni_kartki/statti/banki_ponovili_kartkove_kredituvannya_kilkist_kreditok_na_rukah_u_naselennya_zbilshilasya_vpershe_z_pochatku_krizi).

25) Кількість активних кредитних карт знизилася [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[http://ua.prostobank.ua/kreditni\\_kartki/novini/kilkist\\_aktivnih\\_kreditnih\\_kart\\_znizilasya\\_v\\_drugomu\\_kvartali\\_2014\\_roku\\_na\\_9](http://ua.prostobank.ua/kreditni_kartki/novini/kilkist_aktivnih_kreditnih_kart_znizilasya_v_drugomu_kvartali_2014_roku_na_9).

26) Огляд ринку кредитних карт за 2015 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[http://www.prostobank.ua/kreditnye\\_karty/stati/s\\_povodom\\_dlya\\_radosti\\_obzor\\_rynka\\_kreditnyh\\_kart\\_za\\_2015\\_god](http://www.prostobank.ua/kreditnye_karty/stati/s_povodom_dlya_radosti_obzor_rynka_kreditnyh_kart_za_2015_god).

27) Банківські послуги на кредитному ринку України: оцінка використання позикових ресурсів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://irbis-](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Usoc_2012_3_10.pdf)

[nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_nbuv/cgiirbis\\_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE\\_FILE\\_DOWNLOAD=1&Image\\_file\\_name=PDF/Usoc\\_2012\\_3\\_10.pdf](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Usoc_2012_3_10.pdf).

28) Оцінка фінансового стану позичальника – фізичної особи в комерційному банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fkd.org.ua/article/viewFile/28566/25552>.

29) Постанова НБУ №23 Про затвердження Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0231-12>.

30) Андрушків Т. Проблеми оцінки кредитоспроможності позичальників в управлінні кредитним ризиком банку / Т. Андрушків // Світ фінансів. – 2008. – № 2. – 183 с.

31) Як банки оцінюють кредитоспроможність своїх клієнтів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://toplutsk.com/articles-article\\_367.html](http://toplutsk.com/articles-article_367.html).

32) Кредитоспроможність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art\\_id=123417](http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123417).

33) Вовк В.Я. Кредитування і контроль: навчальний посібник / В.Я. Вовк, О.В. Хмеленко. – К.: Знання, 2008. – 464 с.

34) Дмитров С. Система скорингу на основі індикаторів ризику як ефективна складова фінансового моніторингу в банку [текст] / С. Дмитров, В. Черняк, О. Кузьменко // Вісник Національного банку України. - 2011. - № 1. – 115 с.

35) Камінський А. Б. Експертна модель кредитного скорингу позичальника банку / А. Б. Камінський // Банківська справа. – 2006. – № 1. – 189 с.

36) Звєряков М.І., Коваленко В.В. Формування системи індикаторів фінансової стійкості банківської системи. Фінанси України. 2012. № 4. С. 3–12.

37) Внукова Н. М. Управління кредитним ризиком у споживчому кредитуванні / Н.М. Внукова, М. О. Васильєва // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: збірник наукових праць / ХІБС УБС НБУ. – 2009. – №1. – 157 с.

38) Кириченко О. А. Банківське кредитування споживчого ринку: проблеми розвитку [текст] / А.О. Кириченко, Л. В. Патерікіна // Актуальні проблеми економіки. – 2008. –№7(85). – 215 с.

39) Москвічова О.С. Державне регулювання кредитних послуг в умовах банківської кризи: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.03. «Економіка та управління національним господарством» / О.С. Москвічова. - Львів, 2014 – 288 с.

40) Охрименко І.Б. Споживчий кредит в Україні: реалії та перспективи розвитку: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08. «Гроші, фінанси і кредит» / І.Б. Охрименко. - Київ, 2015 – 289 с.

41) Проблеми вдосконалення механізму споживчого кредитування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.nbuviap.gov.ua/index.php?option=com\\_content&view=article&id=1841:chi-vdastsya-udoskonaliti-mekhanizm-spozhivchogo-kredituvannya&catid=8&Itemid=350](http://www.nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1841:chi-vdastsya-udoskonaliti-mekhanizm-spozhivchogo-kredituvannya&catid=8&Itemid=350).

42) Рада схвалила законопроект про споживче кредитування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forbes.net.ua/ua/news/1407201-rada-shvalila-zakonoproekt-pro-spozhyvche-kredituvannya>.

43) Новий законопроект про реструктуризацію валютних кредитів: скільки боргу «пробачать» та кому [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tsn.ua/groshi/noviy-zakonoproekt-pro-restrukturizaciyu-valyutnih-kreditiv-skilki-borgu-probachat-ta-komu-586723.html>.

44) Доходи та витрати банків України за січень 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art\\_id=27933152&cat\\_id=58285](http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=27933152&cat_id=58285).

45) Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art\\_id=36807](http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807).

46) Фінансисти пророкують ще один складний рік для банківської системи – опитування. Львів-News [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lvivnews.info/2016/01/finansisti-prorokuyut-shhe-odin-skladnij-rik-dlya-bankivskoi-sistemi-opituvannya>.

47) Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

48) Проблемна заборгованість як чинник неплатоспроможності українських банків. Еліт Інвест Проект. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elitfactoring.com.ua/Publication/Problemna-zaborgovanist-chinnik-neplatospromozhnosti-ukrayinskih-bankiv.aspx>.

49) ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4452—17>. БІВШ 58

50) Сергєєва О.С., Сівкова К.О. Зниження доходів населення як визначальний чинник розвитку кредитних послуг банків для населення [текст] / О.С. Сергєєва // Регіональна економіка та управління. – 2016. - №1 (08) – 182 с.

51) Науменкова С. В. Розвиток кредитування в посткризових умовах / С. В. Науменкова, С. В. Міщенко // Банківська справа. — 2013. — №1. — 176 с.

52) Розпорядження Кабінету міністрів України «Про схвалення Стратегії реформування системи захисту прав споживачів на ринках фінансових послуг на 2012-2017 роки» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwj8\\_qjdld\\_MAhVBWCwKHSrKB0QFggaMAA&url=http%3A%2F%2Fzakon.rada.gov.ua%2Fgo%2F867-2012-%25D1%2580&usg=AFQjCNHUTWvRfPeLy7CFegbXYy12aUlGxQ&bvm=bv.122129774,d.bGs](https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwj8_qjdld_MAhVBWCwKHSrKB0QFggaMAA&url=http%3A%2F%2Fzakon.rada.gov.ua%2Fgo%2F867-2012-%25D1%2580&usg=AFQjCNHUTWvRfPeLy7CFegbXYy12aUlGxQ&bvm=bv.122129774,d.bGs).

53) Як змінюватимуться ціни на продовольство в 2016 році [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://socportal.info/2016/01/19/yak-zminyuvatimutsya-tsini-na-prodovolstvo-v-2016-rotsi.html>.

54) Проблемна заборгованість як чинник неплатоспроможності українських банків [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://elitfactoring.com.ua/Publication/Problemna-zaborgovanist-chinnik-neplatospromozhnosti-ukrayinskih-bankiv.aspx>.

55) Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. Новини [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/news/2-uncategorised/1076-810-richnysya-zasnuvannya-fondu-16-rokiv-bezdohannoi-roboty>.

56) Динаміка кількості учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб протягом 2014-2016 років [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/statystyka>.

57) Окремий проміжний скорочений звіт про фінансовий стан Акціонерного Банку «Південний» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://bank.com.ua/content/uploads/Pivdenny%20Bank%2031.03.2016.pdf>.

58) Фінансова акліматизація: що відбувається з банком «Південний» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://forbes.net.ua/ua/business/1414150-finansova-aklimatizaciya-shcho-vidbuvaetsya-z-bankom-pivdennij>.

59) Приватним особам. Кредити [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://bank.com.ua/ua/individuals/loans/>.

60) Зведені умови по програмам кредитування фізичних осіб в Акціонерному банку «Південний» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bank.com.ua/ru/>.

61) Пам'ятка позичальника баку за споживчим кредитом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://bank.com.ua/content/uploads/nbu\\_instruction.pdf](http://bank.com.ua/content/uploads/nbu_instruction.pdf).

62) Загальні показники розвитку ринку платіжних карток в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat\\_id=79219](http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=79219).

63) Банківські новини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://banker.ua/bank\\_news/banks/2016/01/27/1180475823/jacenjuk-prizval-bankirov-produmat-programmu-kreditovaniya-biznesa/](http://banker.ua/bank_news/banks/2016/01/27/1180475823/jacenjuk-prizval-bankirov-produmat-programmu-kreditovaniya-biznesa/).

64) Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку: підручник. — К.: КНЕУ, 2004. — 468 с.

65) Кредитування населення в комерційному банку «Аваль» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.refine.org.ua/pageid-6439-6.html>.

66) Грачева М. Н. Особливості корпоративного управління в банках // Банківський огляд. – 2004. – № 9. – 43 с.

67) Шабінський О.В., Євдокімова М.О. Зарубіжний досвід визначення кредитоспроможності позичальника – напрям підвищення рівня економічної безпеки підприємств агросектора // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. - №8. – 141 с.

68) Лункіна Т.І., Вельховацька К.О. Методи управління ризиками споживчого кредитування // Young scientist. – 2015. - №2. – 147 с.

69) Стукало Н. Оцінювання стану розвитку фінансової глобалізації: особливості для України [Електронний ресурс]. - Режим доступу - [http://kneu.kiev.ua/journal/ukr/article/2006\\_1\\_Stukalo\\_ukr.pdf](http://kneu.kiev.ua/journal/ukr/article/2006_1_Stukalo_ukr.pdf).

70) Галазюк Н.М. Вплив фінансової глобалізації на розвиток і формування фінансового ринку України / Н.М. Галазюк, О.М. Зелінська // Економічний форум. - 2013. - № 3. – 119 с.



71) Д'яконова І.І., Макаренко М.І. Міжнародні фінанси: навчальний посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 548 с.

72) Лопух К.В. Циклічність розвитку економіки в теоріях сучасного монетаризму / К. В. Лопух // Формування ринкової економіки. - 2012. - № 28. – 189 с.

73) Розмаїнський І. В. Вклад Х. Ф. Мінськи в економічну теорію і основні причини криз в пізньоіндустріальній грошовій економіці / І. В. Розмаїнський // Економічний вісник Ростовського державного університету. — 2009. — Т. 7. — № 1. — 273 с.

74) Household debt and credit [Електронний ресурс]. - Режим доступу - <http://www.newyorkfed.org>.

75) Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <http://www.worldbank.org>.

76) Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <http://www.bank.gov.ua>.

77) Офіційний сайт державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <http://www.ukrstat.gov.ua>.

78) Стривожені тигри. Азія потребує нового двигуна для зростання [Електронний ресурс]. - Режим доступу - <http://www.zgroup.com.ua>.

79) Індикатори фінансової стійкості МВФ [Електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://www.fsi.imf.org/>.

80) Офіційний сайт ПАТ «БАНК ВОСТОК» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bankvostok.com.ua/about/financial-reports>

81) Мороз А. М. Кредитний менеджмент: навч. посібник / А. М. Мороз, Р. І. Шевченко, І. В. Дубик. - К. : КНЕУ, 2009. - 399 с.

82) Кредитний скоринг від А до Я [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.ua.prostobankir.com.ua/individualniy\\_biznes/statti/kreditn](http://www.ua.prostobankir.com.ua/individualniy_biznes/statti/kreditn).

83) Брітченко І. Г. Особливості використання скорингових систем у банківському кредитуванні фізичних осіб / І. Г. Брітченко, О. М. Момот // Наукова періодика України. – 2011. - №17. – 184 с.